

ŠALIES GYVENTOJŲ SOCIOLOGINIS TYRIMAS DĖL ORGANŲ DONORYSTĖS

užsakovas

NACIONALINIS
TRANSPLANTACIJOS
BIURAS PRIE SAM

vykdytojas

spinter research

A hand holding a glowing lightbulb next to a chalk-drawn magnifying glass on a chalkboard. The magnifying glass is drawn with white chalk on a dark green chalkboard. The lightbulb is glowing and held by a hand. The background is a dark green chalkboard with some faint chalk marks.

METODIKA

spinter research

TYRIMO METODIKA

LAIKAS

2026 05 18 – 05 30

TIKSLAS

Išsiaiškinti šalies gyventojų nuostatas dėl organų donorystės

TIKSLINĖ GRUPĖ

Šalies gyventojai nuo 18 iki 75 metų amžiaus

APKLAUSOS METODAS

Kombinuotas metodas: CATI (*Computer Assisted Telephone Interview*) ir CAWI (*Computer Assisted WEB Interview*)

IMTIS

Tyrimo metu buvo apklausti 1022 respondentai.

ATRANKA

Tyrimo metu naudotas kvotinės atrankos metodas

LOKACIJA

Visa šalies teritorija

DUOMENŲ ANALIZĖ

Analizė atlikta SPSS/PC programine įranga. Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai), ir pasiskirstymai pagal socialines-demografines charakteristikas (Žr. Priedus)

STATISTINĖ PAKLAIDA

Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis.

Pvz.: jeigu apklausę 1000 respondentų gavome, jog 33,9 proc. apklaustųjų atsakė X, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 31,1 proc. ir 36,7 proc.

Jeigu apklausę 500 respondentų gavome, jog 33,9 proc. apklaustųjų atsakė X, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 29,9 proc. ir 37,9 proc.

Įverčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui.

Toliau pateikiama lentelė padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

%=	3/97	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	40/60	50/50
N=									
10	10,6	13,5	18,6	22,1	24,8	26,8	28,4	30,4	31,0
30	6,1	7,8	10,7	12,8	14,3	15,5	16,4	17,5	17,9
50	4,7	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,6	13,9
75	3,9	4,9	6,8	8,1	9,1	9,8	10,4	11,1	11,3
100	3,3	4,3	5,9	7,0	7,8	8,5	9,0	9,6	9,8
150	2,7	3,5	4,8	5,7	6,4	6,9	7,3	7,8	8,0
200	2,4	3,0	4,2	4,9	5,5	6,0	6,4	6,8	6,9
300	1,9	2,5	3,4	4,0	4,5	4,9	5,2	5,5	5,7
400	1,7	2,1	2,9	3,5	3,9	4,2	4,5	4,8	4,9
500	1,5	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,3	4,4
600	1,4	1,7	2,4	2,9	3,2	3,5	3,7	3,9	4,0
700	1,3	1,6	2,2	2,6	3,0	3,2	3,4	3,6	3,7
800	1,2	1,5	2,1	2,5	2,8	3,0	3,2	3,4	3,5
1000	1,1	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,1

SOCIALINĖS-DEMOGRAFINĖS CHARAKTERISTIKOS

LYTIS (%)

Vyras	47
Moteris	53

AMŽIUS (%)

18-25 m.	9
26-35 m.	18
36-45 m.	22
46-55 m.	20
56 m. ir daugiau	31

IŠSIMOKSLINIMAS (%)

Aukštasis / neb. aukštasis	37
Aukštesnysis / vidurinis / spec. vidurinis	60
Nebaigtas vidurinis	3

PAGRINDINIS UŽSIĖMIMAS (%)

Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas (-ė)	7
Specialistas (-ė), tarnautojas (-a)	36
Darbininkas (-ė), techninis darbuotojas (-a)	25
Smulkus verslininkas (-ė)	5
Ūkininkas (-ė)	2
Bedarbis (-ė)	6
Pensininkas (-ė)	13
Studentas (-ė), moksleivis (-ė)	4
Užimtas namų ūkyje ir neieškau darbo	2

PAJAMOS NAMŲ ŪKIO NARIUI PER MĖN. (%)

Iki 500 Eur	9
501-700 Eur	24
701-1000 Eur	27
1001-1500 Eur	23
Daugiau nei 1500 Eur	17

ŠEIMINĖ PADĖTIS (%)

Nevedęs / netekėjusi	26
Vedęs / ištekėjusi, gyvena neregistruotoje santuokoje	62
Kita	12

GYVENAMOJI VIETA (%)

Vilnius	23
Kiti didieji miestai	23
Kitas miestas, rajono centras	26
Kaimo vietovė	28

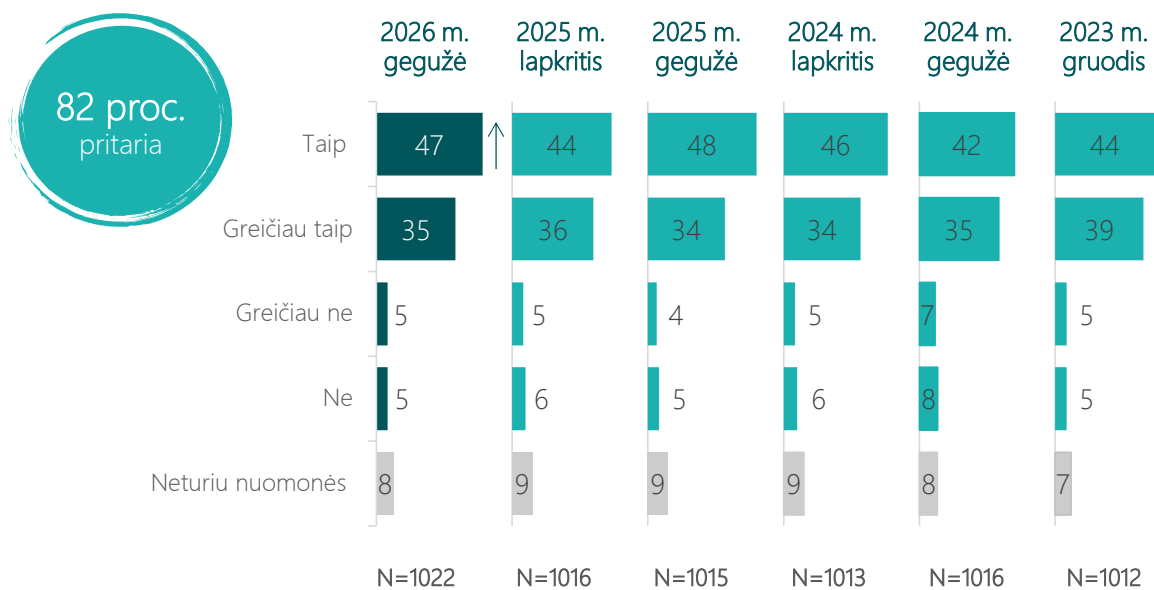

REZULTATAI

PRITARIMAS ORGANŲ DONORYSTEI (PROC.)

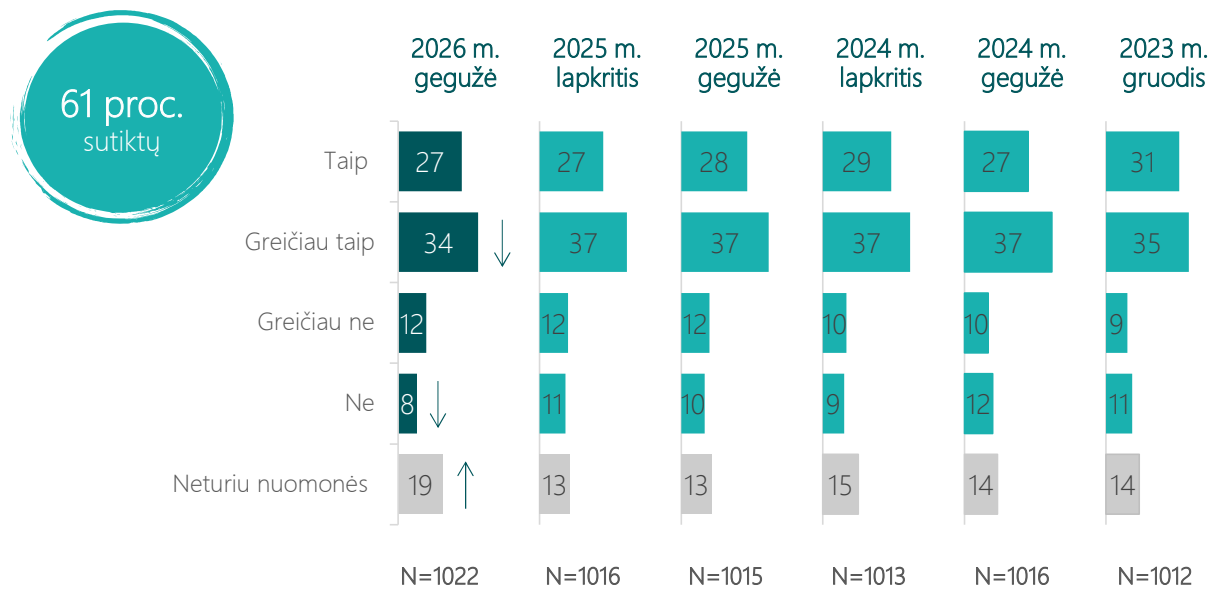
Ar pritariate organų donorystei?

Organų donorystei dažniau pritaria aukščiausio išsimokslinimo respondentai.

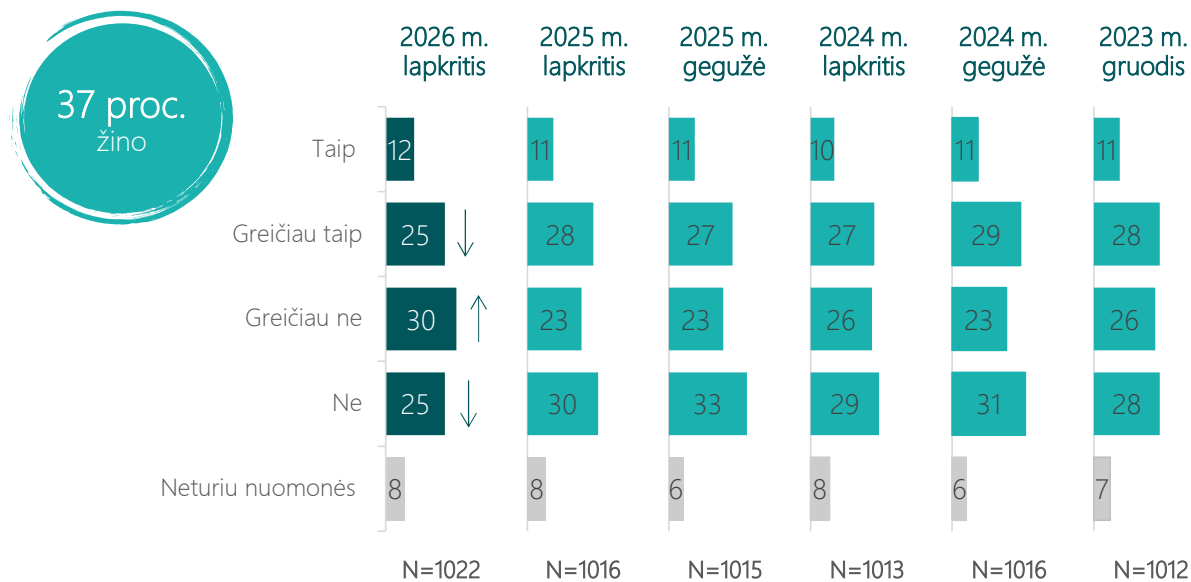
SUTIKIMAS DONORYSTEI DOVANOTI MIRUSIO ARTIMOJO ORGANUS (PROC.)

Ar sutiktumėte donorystei dovanoti mirusio artimojo organus, jei būdamas gyvas jis nebuvo pasirašęs sutikimo, o nuomonės šiuo klausimu nebuvo pareiškęs?

GALIOJANTIS ORGANŲ IR AUDINIŲ DONORYSTĖS MODELIS LIETUVOJE (PROC.)

Ar žinote koks organų ir audinių donorystės modelis galioja Lietuvoje?

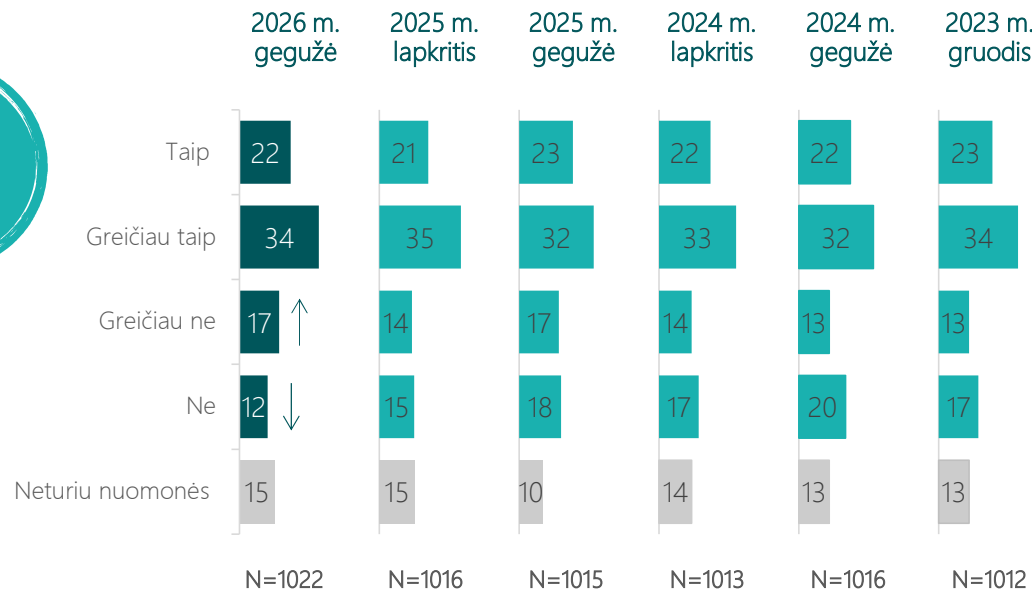

Galiojantį donorystės modelį dažniau žino (taip / greičiau taip) aukščiausio išsimokslinimo apklaustieji.

PRITARIMAS "OPT-OUT" DONORYSTĖS MODELIUI (PROC.)

Ar pritartumėte donorystės modeliui, kurio esmė – žmogus laikomas potencialiu donoru, jei nepareiškė tam prieštaravimo?

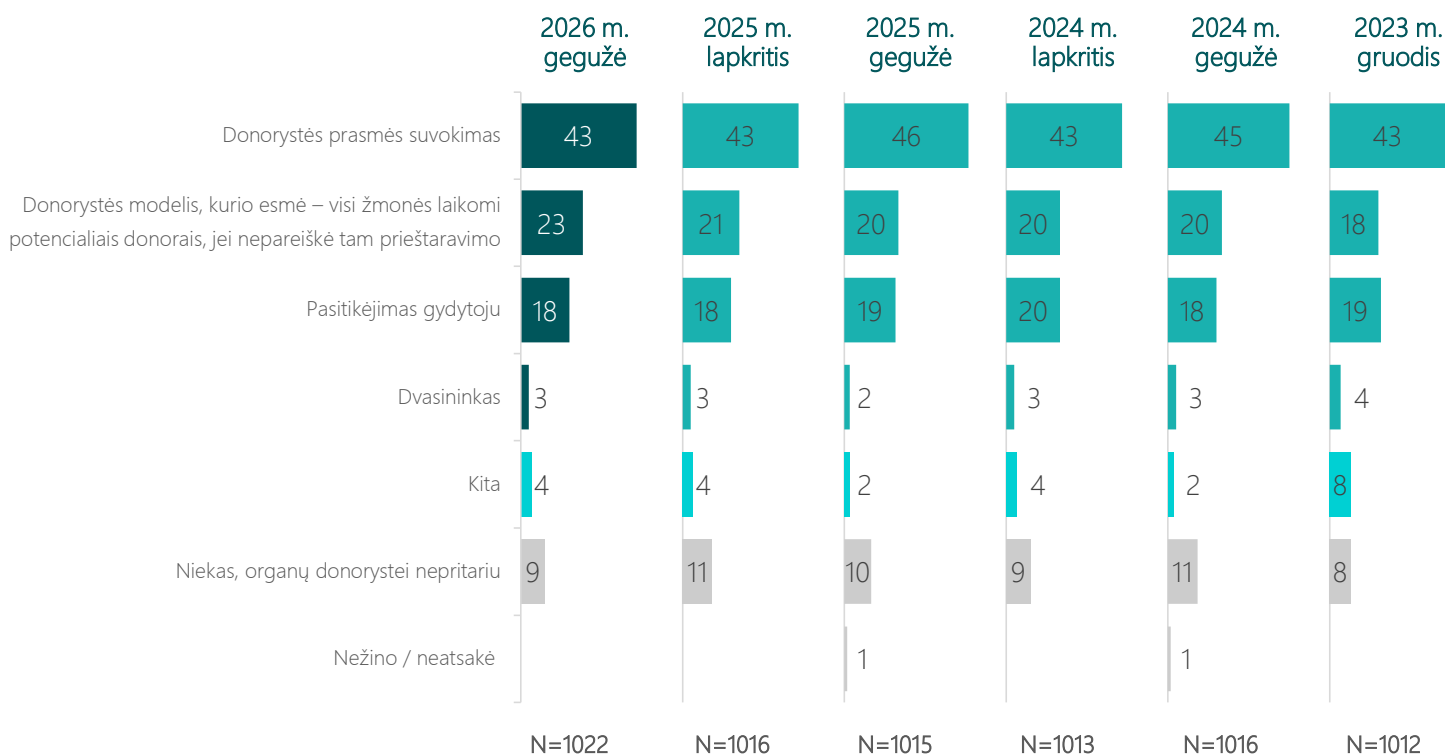
56 proc.
pritarty

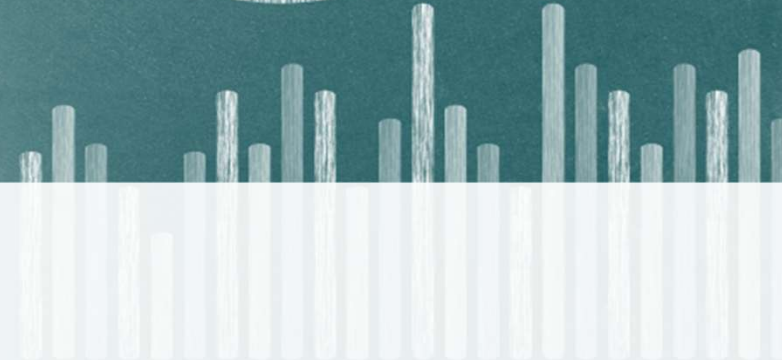
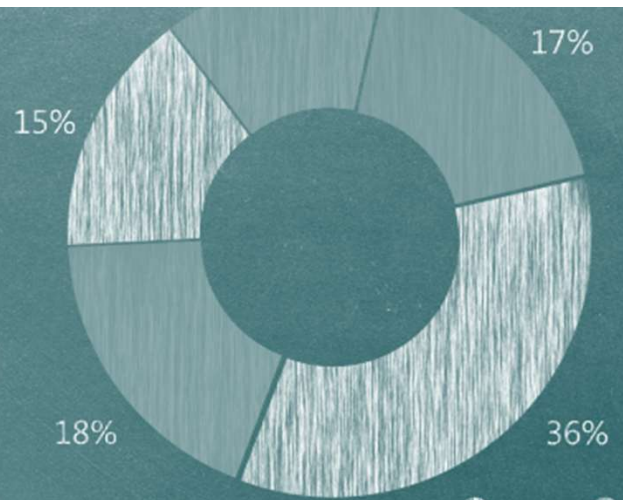
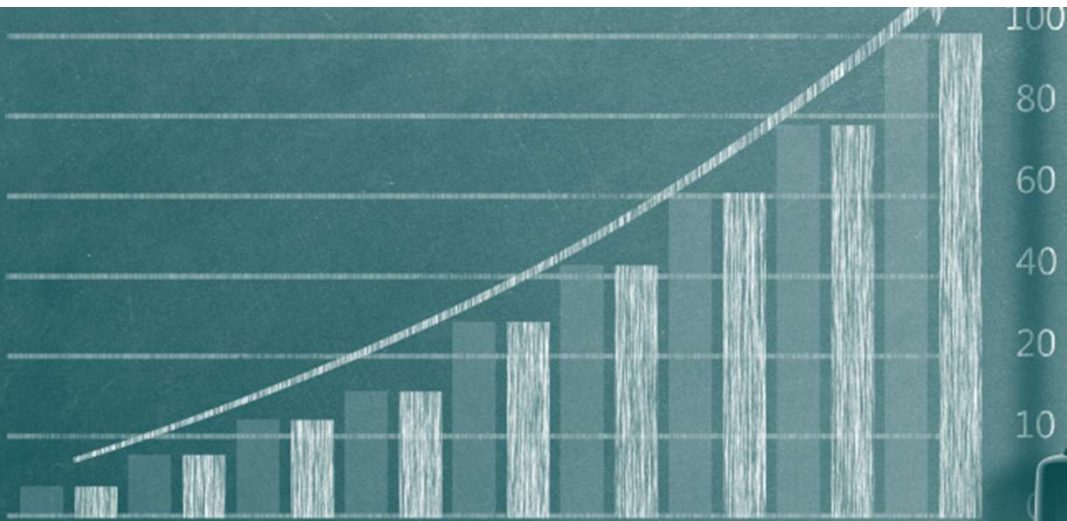
Tokiam donorystės modeliui dažniau pritaria (taip / greičiau taip) aukščiausio išsimokslinimo tyrimo dalyviai.

VEIKSNIAI, DARANTYS DAUGIAUSIAI ĮTAKOS APSISPRENDIMUI PRITARTI ORGANŲ DONORYSTEI (PROC.)

Kas labiausiai lemtų Jūsų apsisprendimą pritarti organų donorystei?

Donorystės prasmės suvokimą dažniau nurodo aukščiausio išsimokslinimo respondentai ir kitų didžiųjų miestų, išskyrus Vilnių, gyventojai.

51%
32%
17%

APIBENDRINIMAS

APIBENDRINIMAS

- Organų donorystei pritaria 82 proc. šalies gyventojų: 47 proc. (padidėjo nuo 44 proc., 2025 m. lapkričio mėn.) pritaria, 35 proc. - greičiau pritaria.
- 61 proc. (sumažėjo nuo 64 proc.) respondentų sutiktų donorystei dovanoti mirusio artimojo organus, jei būdamas gyvas jis nebuvo pasirašęs sutikimo, o nuomonės šiuo klausimu nebuvo pareiškęs: 27 proc. sutiktų, 34 proc. (sumažėjo nuo 37 proc.) - greičiau sutiktų.
- 37 proc. (sumažėjo nuo 39 proc.) tyrimo dalyvių žino, koks organų ir audinių donorystės modelis galioja Lietuvoje: 12 proc. žino, 25 proc. (sumažėjo nuo 28 proc.) - greičiau žino.
- 56 proc. apklaustųjų pritartų modeliui, kurio esmė – žmogus laikomas potencialiu donoru, jei nepareiškė tam prieštaravimo: 22 proc. pritartų, 34 proc. - greičiau pritartų.
- Dažniausiai apklaustųjų apsisprendimą pritarti organų donorystei lemtų donorystės prasmės suvokimas (43 proc.). Kiti dažniau nurodyti aspektai: donorystės modelis, kurio esmė – visi žmonės laikomi potencialiais donoriais, jei nepareiškė tam prieštaravimo (23 proc.) ir pasitikėjimas gydytoju (18 proc.).

Kontaktinė informacija

UAB Spinter tyrimai
info@spinter.lt
vytaute@spinter.lt

tel. +370 63720595

spinter research